

INDOKOLÁS

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 21. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában nem kerül közzétételre.

Az agrárminiszter feladatkörét érintő törvények módosításáról szóló 2025. évi XCVII. törvény módosította a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvényt (a továbbiakban: Vtv.). A Vtv. ezen módosítása által bevezetett változások következtében szükségessé vált a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) módosítása, és a törvényi rendelkezésekhez megfelelően igazodó részletszabályok megalkotása.

Emellett szükségessé vált

- a Dél-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 10/2018. (VII. 3.) AM rendelet,
 - a Duna-Tisza közí Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 11/2018. (VII. 3.) AM rendelet,
 - az Észak-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 12/2018. (VII. 3.) AM rendelet,
 - a Tiszántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 13/2018. (VII. 3.) AM rendelet, és
 - az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 14/2018. (VII. 3.) AM rendelet
- (a továbbiakban: Tájegységi tervrendeletek) módosítása is.

Vhr. módosítása:

A Vtv. módosításával került sor annak egyértelmű rögzítésére, hogy egy adott vadászterület vadászati jogára kizárólag egy haszonbérleti szerződés köthető érvényesen. A Vtv. tárgyi módosításához igazodóan szükséges a vadászati hatóság eljárása tekintetében annak kimondása, hogy a vadászati hatóság a vadászatra jogosult nyilvántartásba vétel iránti kérelmét elutasítja abban az esetben, amennyiben az érintett vadászterület vonatkozásában már másik vadászatra jogosult került bejegyzésre.

A Vhr. lődíjjal kapcsolatos rendelkezése módosításának célja, hogy kiküszöbölje azt a gyakorlatot, amely szerint a vadászatra jogosult a hivatásos vadászt megillető lődíjat nem, vagy csak több évre összevontan fizeti ki. A módosítás kötelezővé teszi, hogy a jogosult minden naptári évben legalább egyszer ténylegesen teljesítse a lődíj kifizetését, ezzel biztosítva a rendszeres jövedelemkifizetést a hivatásos vadász számára.

A tervezet kiterjeszti a működése vagy felhasználása körülményei folytán szelektív vadbefogó hálóval befogható fajok körét a gyakorlati és szakmai igényekhez igazítva. A korábbi szabályozás már lehetővé tette a mezei és üregi nyúl, a róka, a zárttéri tenyésztésből származó kibocsátott fácán, továbbá a gímszarvas, a dámszarvas, a muflon és az őz befogását, azonban a vaddisznó és a szikaszarvas nem szerepelt a rendelkezésben. A módosítás ennek pótlásával biztosítja, hogy a szelektív, kíméletes befogás ezen fajokra is kiterjedhessen. A szelektív vadbefogó háló alkalmazása lehetőséget teremt a vaddisznó és a szikaszarvas kíméletes, élve történő befogására, ami elősegíti ezen fajok egyedeinek célzott, szükség szerinti eltávolítását, áthelyezését.

A szikaszarvas Magyarországon nem őshonos vadfaj, szabadterületi előfordulása nem kívánatos. A gyakorlatban ugyanakkor időszakosan előfordulhatnak zárttéri vadtartásból (pl. vadaskert) kiszabadult vagy jogellenesen elengedett egyedek, amelyek eltávolítása a hagyományos vadászati módszerekkel nem minden esetben biztosítható. **Vaddisznó esetében az elmúlt évek tapasztalatai alapján állatjárványügyi indokok (ASP) teszik szükségessé, hogy a vadeltávolításra rendelkezésre álló lehetőségek köre bővüljön ezzel a gyors, célzott és kíméletes vadbefogási módszerrel is.** Hangsúlyozandó azonban, hogy a szelektív vadbefogó háló alkalmazhatósági körének kiterjesztése nem a vadállomány korlátlan hasznosítását célozza, hanem szakmai megalapozottság esetén a vadgazdálkodás eszköztárának bővítését szolgálja egy kíméletes befogási módszerrel.

A Vhr. tárgyi módosításával összefüggésben **szakmai igényként merült fel, hogy** egyrészt egyértelműen, az esetleges eltérő értelmezés lehetőségét kizárva kerüljön kimondásra, hogy pontosan melyek az éjszaka vadászható vadfajok, másrészt pedig, hogy **az éjszaka vadászható vadfajok köre bővüljön ki a pézsmapocokkal, mint idegenhonos inváziós fajjal.** Mindezek mellett további szakmai igényként merült azon vadfajok körének bővítése, amelyek vadászatához elektronikus akusztikai eszköz használható. Az elektronikus akusztikai eszköz egy gyűjtőfogalom, ami alatt számos eszköz érthető (magnókészülék, magnetofon), amelyek köre folyamatosan bővül, s emiatt ezen eszközök pontos jogszabályi meghatározása nem célszerű. Az ilyen eszközök esetleges engedélyezését megalapozó kizárólagos célokat a Vtv. 71. § (3) bekezdése határozza meg. Az elektronikus akusztikai eszköz használatához a vadászati hatóság külön engedélyre

- borz (*Meles meles*) esetén az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről szóló egyezményben (Berni Egyezmény) foglalt szabályok,
- dolmányos varjú (*Corvus corone cornix*), szarka (*Pica pica*) és szajkó (*Garrulus glandarius*) esetén a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK irányelvben (a továbbiakban: Madárvédelmi irányelv) meghatározott rendelkezések

miatt van szükség. A Madárvédelmi irányelv és a Berni Egyezmény ezen fajok esetében korlátozza az elejtési módszereket, ugyanakkor ezek alól meghatározott eltérési lehetőségeket is biztosít egyszersmind. Igazodóan a Madárvédelmi irányelv, a Berni Egyezmény és a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43/EGK irányelv (a továbbiakban: Élőhelyvédelmi irányelv) rendelkezéseire, a Vtv. 71. § (3) bekezdése 2022. január 1-je óta megfelelően egyértelműsíti, pontosítja, hogy a vadászati hatóság milyen esetekben, mely kiemelkedően fontos célok elérése, valamint értékek védelme érdekében engedélyezheti az elektronikus akusztikai eszköz használatát az egyes meghatározott vadfajok állományának hatékony szabályozása céljából.

Fontos jelezni, hogy **a módosítás összhangban áll az idegenhonos inváziós fajok visszaszorítására irányuló hazai és európai uniós törekvésekkel**, így az egyéb apróvadfajok körébe tartozó idegenhonos inváziós fajok állományának hatékony szabályozása is **kiemelt vadgazdálkodási és természetvédelmi érdek.** Az elektronikus akusztikai eszközök alkalmazásának engedélyezése így módon elősegítheti e fajok célzott, szelektív és hatékony gyérítését.

A tervezett módosítás lehetővé teszi azt is, hogy a nagyvad társas vadászaton résztvevő 25 fő vadász korláttól – szigorúan meghatározott feltételek fennállása esetén – el lehessen térni. A jelenleg hatályos rendelkezés 2006 nyarán született, amikor a jogalkotói szándék elsősorban a vadászati balesetek számának (és esélyének) csökkentését célozta. A hatékony állományszabályozás ugyanakkor egyes térségekben megkövetelheti, hogy eredményes, ugyanakkor vadászati és szakmai szempontból is értékes nagyvad társas vadászatok magasabb létszámmal lehessen megszervezni. Ilyen igény különösen az örökzöld üzeműben kezelt, nagy kiterjedésű és magas erdősűrűségű erdőtümbökben jelentkezik, ahol az állományszabályozási célok csak nagyobb területegységek egyidejű vadászata esetén érhetők el. E területeken lehetőség nyílik olyan, egész napos mozgatóra alapuló vadászati módok alkalmazására, amelyek során a vadászokat egymástól jelentős távolságra, jól elkülönülő, összelövési lehetőséget kizáró távolváltókra helyezik el. A módosítás olyan garanciális feltételeket

állapít meg, amelyek biztosítják, hogy a legfeljebb 40 főig történő eltérés a biztonsági szint fenntartása mellett járuljon hozzá a nagyvadállomány szabályozásának eredményességéhez és a vadgazdálkodási célok megvalósításához.

Az elektronikus képnagyítóból vagy képátalakítóból álló célzóeszközök vonatkozásában a Vtv. módosítása következtében, a törvényi rendelkezésekhez megfelelően igazodó részletszabályok megteremtése érdekében szükséges a Vhr. megfelelő módosítása is, amely alapján indokolt annak pontosítása is, hogy az ilyen célzóeszközök birtoklása, illetve használata milyen esetben minősül a vadászat rendje megsértésének.

A módosítással kiemelésre kerül, hogy kizárólag annak a trófeás vadnak az elejtőjét jutalmazza a vadászati hatóság éremmel és oklevéllel, amelynek elejtése a jogszabályban meghatározottak szerint valósult meg és a trófea bírálata során megállapításra került, hogy az egyed hasznosítása szakszerű volt, továbbá az elejtés olyan vadászterületen történt, amelyen az adott vadfajjal tervszerű gazdálkodás folyik.

Tájegységi tervrendeletek módosítása:

A magyarországi dámállomány trófeaminőségében az elmúlt öt évben ugrásszerű minőségjavulás következett be. Ugyanakkor a dámállomány létszámában és területi előfordulásában is nagymértékű növekedés jelentkezett. Nem cél a dámállomány további terjeszkedésének és növekedésének elősegítése, ugyanakkor a világviszonylatban is egyedülálló trófeaminőség fenntartása, esetleg javítása viszont kívánatos. Az utóbbi években a korábban teljes mértékben elképzelhetetlen 7 kg-os trófeatömeget is elértük. A 2023/24-es vadgazdálkodási évben az elejtett dambikák trófeájának több, mint a fele (52%-a) meghaladta a 3 kilogrammot. A minimum 10 éves és minimum 3 kg-os trófeák száma 1077 db volt. A minimum 10 éves és minimum 3,5 kg-os trófeák száma pedig 924 db volt. A 3,0-3,5 kg-os tartományba 885 db dambika tartozott, ami a legnagyobb létszámú tömegkategória volt a fél kilogrammos tömegmegoszlási csoportok között.

A cél a dámállomány létszámának csökkentése a minőségi trófeagazdálkodás fenntartása mellett, ezért mindenképpen támogatandó, hogy a 10 évet elérő vagy meghaladó, öreg korosztályba tartozó, szabályos, de jelenleg közepes trófeaminőségű 3,5 kg alatti dambikák egészen február végéig vadászhatók legyenek, azaz kerüljenek ki az érett kategóriából. Így csak a 10 éves vagy öregebb és 3,5 kg-ot elérő, szabályos trófeát viselő dambikák kapják meg azt a szükséges védelmet, hogy december elsejétől már nem ejthetők el.

A 107. számú tájegységben a vadállomány összetételének és az élőhely változása miatt nem indokolt a Tiszántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 13/2018. (VII. 3.) AM rendelet 3. melléklet 3.7. pontjában meghatározott őz legnagyobb fenntartható egyedszámát 8000 példányban maximálni. A tájegységben jelenleg a becsült állomány ennél lényegesen kevesebb, és a közeljövőben az erdősítések, valamint a magasabb egyedszámú gímszarvas és dámszarvas állományok miatt nem várható az őz egyedszámának jelentős emelkedése. A Hajdú-Bihar Vármegyei Vadgazdálkodási Tanács ezért javasolta, hogy a 107. számú tájegységben az őz legnagyobb fenntartható egyedszáma 7200 egyed mértékéig kerüljön csökkentésre. Tekintettel arra, hogy a 108. és a 112. számú tájegységekben az őz becsült egyedszáma a tájegységek kijelölésénél is a legnagyobb fenntartható egyedszám közelében volt, a fenti változtatással egy időben, a 108. számú tájegységben az őz legnagyobb fenntartható állományát 6800 egyedre, a 112. számú tájegységben pedig 7400 egyedre szükséges megemlíteni.

A változtatás inkább technikai jellegű, összességében nem jár állománynöveléssel, ellenben ezzel a strukturális változtatással az említett tájegységek segítséget kapnak ahhoz, hogy indokolatlanul ne kelljen előírni egy esetleges őz létszám apasztást, valamint az engedélyezett legmagasabb egyedszám közelíteni fogja a valóságban is jelentett adatokat. Az őz szántóföldi kártétele nem jelentős, a 108. és

a 112. számú tájegységek vadászterületei többségükben inkább szántóföldi jellegűek. Ezeken a helyeken egy pár százalékkal magasabbra engedélyezett őz állomány nem jelent lényeges vadkár kockázatot, ellenben a faj kímélete tekintettel az utóbbi időszak élőhely változásaira, a nem ismert, nem vizsgált betegségek hatásaira, a szántóföldi művelés és a legeltetések miatti élőhely veszteségekre mindenképp indokolt.